

4. Grant B. Alzheimer's Disease. A Carer's Guide. Gore & Osment Rushcutters Bay, N.S.W, 1993. 64 pp.

5. Haykin S. Neural Networks and Learning Machines. Prentice Hall, 2009. 906 pp.

6. Алёшин С. П. Нейросетевой базис поддержки решений в пространстве факторов и состояний высокой размерности. Полтава : Скайтек, 2013. 208 с.

7. Боровиков В. П. STATISTICA NN – Техническое описание. М. : Мир, 1999. 239 с.

DOI <https://doi.org/10.30525/978-9934-26-277-7-12>

**THE USE OF INFORMATION AND COMMUNICATION
TECHNOLOGIES IN FOREIGN LANGUAGES TEACHING
AT A TECHNICAL UNIVERSITY**

**ЗАСТОСУВАННЯ ІНФОРМАЦІЙНО-КОМУНІКАЦІЙНИХ
ТЕХНОЛОГІЙ ПРИ ВИКЛАДАННІ ІНОЗЕМНОЇ МОВИ
В ТЕХНІЧНОМУ УНІВЕРСИТЕТІ**

Anpilohova Ye. D.

*Teacher at the Department
of Foreign Languages
National University
«Zaporizhzhia Polytechnic»
Zaporizhzhia, Ukraine*

Анпілогова Є. Д.

*викладач кафедри іноземних мов
Національний університет
«Запорізька політехніка»
м. Запоріжжя, Україна*

В епоху глобалізації роль іноземної мови у підготовці випускників вищих навчальних закладі суттєво збільшується. Забезпечення володіння іноземною мовою випускниками вищів України є однією із цілей, викладених в Державній національній програмі «Освіта» («Україна ХХІ століття») [1] і Національній доктрині розвитку освіти [2], де зазначено, що одним із пріоритетних напрямків розвитку освіти є її інтеграція до європейського та світового освітніх просторів, що можливе за умови володіння мовами європейського співтовариства у професійному контексті для здійснення фахових комунікацій.

Використання сучасних інформаційних технологій на занятті надзвичайно актуальне і водночас проблематичне питання для викладача іноземної мови. Сьогодні використання інформаційних технологій – одна з умов успішного вивчення іноземних мов. Саме тому викладач іноземної мови, окрім ґрунтовної професійної підготовки, має використовувати інформаційні технології на всіх етапах навчання – це вимога часу.

Сучасні інформаційні технології повинні бути ефективним інструментом, який полегшить засвоєння знань, зробить навчання інтерактивним, комунікативно спрямованим, цікавим, яскравим та індивідуальним. Інтернет є дуже багатим джерелом потенційних навчальних ресурсів. Розглядаючи питання про використання комп'ютера у навчанні іноземних мов, можна виділити такі позитивні моменти його застосування:

- 1) мотивує до навчання навіть більше, ніж аудіо- та відеоматеріали;
- 2) дає можливість викладачеві застосовувати індивідуальний підхід;
- 3) підвищує поінформованість щодо інших мов та культур;
- 4) збільшує мовні компетенції завдяки наявності різноманітних ресурсів;
- 5) забезпечує сучасний та автентичний матеріал, що відповідає інтересам та потребам студентів.

Застосування інформаційно-комунікаційних технологій (ІКТ) у навчанні іноземної мови дає можливість розширити кругозір студентів, сприяє кращому засвоєнню ними навчального матеріалу, підвищенню пізнавальної активності, зростанню інтересу до навчання, формуванню та розвитку творчих здібностей, умінь використовувати програмний засіб як інструмент пізнавальної діяльності, формуванню знань основ інформаційної культури. Комп'ютер має стати засобом, який полегшує процес формування компетентності як загальної спроможності, заснованої на знаннях, досвіді, цінностях, здібностях, набутих завдяки навчанню. Використання комп'ютера сприяє виконанню наступних завдань:

- 1) інтерес до іноземної мови. Під час роботи з навчальною програмою діє методичний прийом «перенесення» студентів до іншомовної ситуації, наближеної до реального життя. Також у студентів виникає, крім цього, інтерес до роботи з комп'ютером, зокрема до різноманітних комп'ютерних програм;

2) володіння усіма мовними компетенціями у галузі іноземної мови (читання, говоріння, слухання та письмо). За допомогою навчальних програм можна поєднати вивчення цих аспектів одночасно;

3) розширення знань студентів з певної навчальної теми. Так, Інтернет надає безліч цікавої та корисної ілюстрованої інформації на теми, які у звичайних підручниках, як правило, розкрито недостатньо цікаво. Студенти також мають можливість розширити свої знання за допомогою використання комп'ютерних технологій не лише з предмету «іноземна мова», а й отримати певні знання та досвід в ситуаціях, наближених до реальних;

4) перевірка та самоперевірка набутих знань та вмій. Працюючи з навчальними програмами, студенти мають можливість перевірити себе, дивлячись на «результати уроку». Також на заняттях з використанням ІКТ дуже швидко проходять тестування, виконання контрольних вправ.

Впровадження інноваційних технологій, зокрема, використання комп'ютерних навчальних програм на заняттях проходить, як правило, у три етапи:

1 етап – це етап ознайомлення з лексикою за темою та відповідною граматику. Протягом цього етапу студенти засвоюють будову англійського речення, удосконалюють мовні навички, прослуховуючи і повторюючи фрази та речення за аудіозаписом; одночасно вони можуть бачити на екрані, наскільки ефективно це у них виходить, тому що на моніторі комп'ютера негайно виникають «оцінки». Під час цього етапу враховуються індивідуальні особливості студента, якому іноді потрібно багато раз повторити ту саму фразу.

2 етап – це вдосконалення мовних навичок та використання тих фраз та речень, які закріплювалися на першому етапі в діалозі з комп'ютером. Студент повинен вибрати один із декількох представлених програмою варіантів з правильною відповіддю та вчасно відповісти на фразу, подану комп'ютером. Крім цього, під час діалогу студента з комп'ютером на екрані висвітлюються фотографії, що стосуються теми діалогу, і це допомагає студенту у формулюванні відповідей.

3 етап – це розвиток умінь використовувати лексичні та граматичні знання, набуті під час попередніх двох етапів. Студентам пропонуються граматичні та лексичні завдання, наприклад: доповнити фрази або речення відповідними за змістом словами; підібрати до запропонованих слів, які зустрічалися протягом попередніх двох

етапів, антоніми чи синоніми; поставити слова у правильній послідовності.

Після проходження цих етапів студент може побачити, наскільки успішно він працював протягом заняття, переглянувши результати уроку.

Як бачимо, сучасні ІКТ при вивченні іноземних мов дозволяють забезпечити:

- проведення аудиторних занять та самостійної роботи з розвитку навичок усної мови;
- поповнення активного словникового запасу;
- навички двостороннього перекладу;
- перевірку орфографії та пунктуації (за потреби);
- перевірку знань (тестування).

Висока ефективність застосування ІКТ у мовній підготовці досягається при їх комплексному, системному використанні.

Основою технічного забезпечення є персональний комп'ютер, планшет, ноутбук або телефон з додатковими пристроями. Інформаційне забезпечення складають аудіо- та відеоматеріали, словники, бази даних та навчальні програми. Програмне забезпечення складають засоби базового програмного забезпечення та пакети прикладних програм (інформаційно-довідкові та інформаційно-пошукові системи, програми-перекладачі, експертні системи, навчальні системи тощо). Методичне забезпечення розробляється з урахуванням специфіки напрямку підготовки студентів.

Сьогодні існує велика різноманітність мультимедійних навчальних програм та курсів вивчення іноземної мови. Робота з цими програмами дозволяє студенту краще зрозуміти запропоновані теми та проконтролювати свої знання. Існує кілька типів комп'ютерних програм. Демонстраційні комп'ютерні програми дозволяють наочно подати новий навчальний матеріал. Інформаційно-навчальні програми використовуються для формування основних понять, відпрацювання базових умінь та навичок шляхом їх активного застосування у різних навчальних ситуаціях. Так звані тренажери використовуються для закріплення матеріалу та відпрацювання навичок, а також дають можливість індивідуалізувати процес навчання. Засоби ІКТ дозволяють підняти на якісно новий рівень процеси, пов'язані з виміром знань. Контролюючі програми дозволяють оцінити знання та вміння кожного студента у групі або індивідуально, а методи тестування постійно вдосконалюються.

Поточна оцінка знань дозволяє швидко та якісно отримати об'єктивну інформацію про рівень підготовки студента, визначити розділи, які недостатньо засвоєні, і дати рекомендації щодо повторного закріплення. Контроль знань за допомогою засобів ІКТ полегшує перевірку знань, до того ж автоматизований контроль відрізняється повнотою охоплення матеріалу та виключає будь-яку суб'єктивність оцінки. Автоматизований контроль зводить до мінімуму кількість випадкових оцінок, а також звільняє викладача від рутинної роботи. Для полегшення роботи зі складання тестів розроблені різні системи, які дозволяють створювати розгалужені тести, анкети, багатоваріантні та одноваріантні питання, автоматично виставляти оцінки студентам, обробляти та переглядати результати тощо.

За допомогою ІКТ створюється віртуальне середовище навчання, яке можна побудувати так, що воно матиме власну пам'ять про те, що робили студенти. Користувач за допомогою ІКТ може отримувати інформацію про зміст та режим роботи в інформаційному ресурсі і таким чином ефективно його використовувати.

Література:

1. <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/896-93-п#Text>
2. <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/347/2002#Text>